

SMOLENICKÝ POSOL

1/2020

FARSKÝ ČASOPIS, XX. jubilejný ročník, 9. 2. 2020 na 5. nedeľu v Cezročnom období

Jeden obyčajný rok – Rok Božieho slova

VLADIMÍR KIŠ

Už asi považujeme za bežné, že v cirkevnom prostredí sa každý rok niečím vyznačuje a aj nejakú špeciálnu ho nazývame. Okrem tradičných jubilejných rokov (každých 25 rokov) sme nedávno zažili aj mimoriadny Rok Božieho milosrdenstva (2015). Potom sú to rôzne roky zamerané na významné udalosti alebo skutočnosti kresťanského a katolíckeho života (rok viery, kňazov, Eucharistie, Fatimskej Panny Márie, Sedembolestnej Panny Márie a podobne). Niektorí by si povzdychli, že by sa už patrilo prežívať aj celkom obyčajný rok, bez nejakej zvláštnej náplne... Malo by to aj svoju logiku, teda aby sme neboli hnaní len túžbou za stále novými zážitkami...

Na začiatku ostatného Adventu nás však biskupi Slovenska opäť prekvapili a pozvali prežívať Rok Božieho slova. Ponúkajú nám zopár „výročných“ dôvodov, ale dávajú nám do pozornosti aj nedávny apoštolský list Svätého Otca Františka „Aperuit illis“. Z jeho podnetu máme už za sebou nedeľu venovanú Božiemu slovu, ktorá sa má stať tradíciou – každoročne totiž Tretia nedeľa Cezročného obdobia má byť venovaná „sláveniu, uvažovaniu a rozširovaniu Božieho slova“.

Z pera našich biskupov vyznelo ako prezieravé konštatovanie, že na Rok Božieho slova nenavrhujú nijaké mimoriadne aktivity. Pripomínajú však to, čo by malo byť samozrejmé – pozornosť Božiemu slovu v spätosti so slávením Eucharistie. Veď práve vtedy sa uskutočňuje pradávne, a pritom stále moderné svedectvo o kresťanoch, ktorí sa „vytrvalo zúčastňovali na učení apoštolora a na bratskom spoločenstve, na lámání chleba a na modlitbách“ (Sk 2, 42). Ježiš Kristus je stredobod

dejín, aj tých písaných, veď Písmo Starého zákona pripravuje jeho príchod a Nový zákon je Evanjeliom cesty, pravdy a života samého Krista. Nebolo by naozaj treba nič mimoriadne, len Ježiša poznať, milovať a nasledovať. K tomu slúži aj navonok výnimočné čítanie Božieho slova v našej farnosti. Ale v konečnom dôsledku je to ten najjednoduchší pohľad na dejiny spásy, ako ich tvorí a vidí sám Boh.

Ako mnohí dobre viete – a viacerí ste to už zakúsili – ide o nedeľné popoludnia, kedy sa bude v tomto roku postupne čítať celá Biblia – od prvých kníh Starého zákona až po poslednú novozákonnú. Hlavným cieľom je, aby Sväté písmo v jeho úplnosti zaznelo v našej farnosti a aby sa na tom podieľali všetci, ktorí si nájdu čas, aby svojím čítaním, hoci len jednej kapitoly, k tomu prispeli. Biblia tak oživa v ústach a ušiach ľudí, aby prenikala mysle a srdcia. A upevňuje sa tým spoločenstvo veriacich. Aké je to zároveň nevšedné počúvať texty, s ktorými sme sa možno stretli naposledy ako deti na náboženstve (alebo aj vôbec) a teraz nám zaznievajú s prekvapivou svezosťou a aktuálnosťou. Máme tiež dobrú ambíciu prehľbiť svoje poznanie Svätého písma prostredníctvom „zošitkov“ či „letáčikov“ pripravených v našej farnosti.

Nech je teda tento prebiehajúci rok zvláštny a zároveň obyčajný. Veď robíme to, čo by sme ako kresťania vždy robiť mali: počúvame učenie apoštolora v bratskom spoločenstve, aby sme ešte s väčšou vďačnosťou lámali chlieb života a naše modlitby aby boli dôverným vzťahom s milujúcim Otcom...

Služba lektora patrí neodmysliteľne k liturgii. Na nedeľu Božieho slova, 26. januára 2020, sa konalo stretnutie lektorov spojené s farskou kaviarňou. Súčasťou bola aj odborná časť venovaná skvalitňovaniu tejto služby.

(ilustračné foto, iš)

EDITORIÁL

Začíname 20. ročník vydávania Smolenického posla. Je to len číslo, čo samo o sebe nič neznamená. Časové mílniky bývajú dobrým dôvodom hodnotenia a prehodnocovania alebo ďalšieho plánovania.

Výročia sú napokon aj dôvodom slávania tematického Roku Božieho slova.

Vždy nás poteší, ak sa objavia noví prispievatelia do farského časopisu. Prichádzajú s nimi aj nové témy a podnety. Ak ešte váhate, či niečo napísať alebo nie, tak tieto slová sú určené práve Vám!

Témou, ktorá je stále aktuálna, sú naše deti. Dnes sme sa bližšie pozreli na ich prítomnosť v kostole. Oslávili sme Hromnice a Deň zasväteného života. Pripomenul nám sestričky, ktoré pôsobili v Smoleniciach. Boli sme na púti v Trstíne a nechýbajú ani správy zo Zobora.

Štartujeme čítanie Sv. písma a pán farár je u nás už rok. Čo dodať? Ešte k nám dorazila správa, ktorá nás nenechala chladnými, že naša diecéza má nových generálnych vikárov.

Príjemné čítanie a požehnanie do všedných dní želá

redakčná rada

Adventura 2019 bola dobrou príležitosťou pre rodiny spoločne sa zapojiť do adventnej aktivity. Niektorí zapojili aj starých rodičov. Aj tu platí, že ak od detí niečo očakávame, mali by sme im ísť príkladom.

(foto iš)

S úctou V. K.

PO ROKU

JÚLIA RAKOVSKÁ

Dnes má deň inú príchut' ako vlani,
je liturgiou, ktorá nevädne.
Február kmene nahých stromov chráni
a sviatočné dni mení za všedné.

Dnes inak vnímam blízkosti aj straty,
keď na neznáme treba odvahu.
Čas drobné mince zriedkakedy vráti
a Božie cesty vedú od prahu.

Želania, ktoré by mohli platiť po celý rok

PETER JANIGA

Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle. Nie je to tak dávno, čo sme si pri vianočných a novoročných sviatkoch želali navzájom najmä zdravie, šťastie, lásku a pokoj. Tolerancia, odpustenie, úcta a spoločné dobro boli predmetom želaní a výziev aj mnohých spoločenských autorít. Ľudia od vekov túžia po šťastí a hľadajú ho. A pritom si ani neuvedomujú, že je to vlastne vrodenná túžba po stratenom šťastí, ktoré už zažili prví ľudia v raji.

Dnešný človek sa domnieva, že má veľké možnosti a schopnosti vytvoriť si raj tu na zemi. Raj okamžitého šťastia a slobody bez obmedzení, raj svojho ľudského „ja“. Takto si ale predstavuje falošný zmysel svojho života a k jeho dosiahnutiu neváha navyše použiť akékoľvek prostriedky.

A pritom ponuku na splnenie túžby po šťastí, zvestovali ľuďom anjeli nad Betlehemom už pred dve tisíc rokmi. Ohlasovali „Pokoj ľuďom dobrej vôle“. A zvestovali aj cestu pre dosiahnutie tohto pokoja. Tou cestou je oslava Boha: „Sláva Bohu na výsostiach“. Človek sa ale musí najskôr odvrátiť od svojej klamlivej predstavy šťastia a pokoja a vydať sa na cestu hľadaniu cieľa, pre ktorý bol stvorený. Musí uznať primát Trojjediného Boha a potom nájde i pokoj a šťastie pre život tu na zemi, ale hlavne cestu k pravému a trvalému šťastiu.

„Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam, ale ja vám ho dávam, nie ako svet dáva. Nech sa vám srdce neznepokojuje a neľaká.“ (Jn 14,27)

ZOBOR

zdraví

ZÁRUBY 6

MILOSLAV MRVA

Až tu pod Zobor sa mi dostala smutná správa, že niektorí moji bývalí farníci, ktorých som poniektorých aj krstil resp. vyučoval, opustili našu katolícku cirkev. O to viac ma to prekvapilo, keď som dočítal knižku „Oslovila nás pravda“, v ktorej významní protestanti po dôkladnom štúdiu prijali katolícku vieru a prejavili svoju radosť a šťastie. Čo sa stalo? Aké sú dôvody? Snáď je nejaká chyba v našom učení? Alebo nejaké pohoršenie? Veď Pán Ježiš založil cirkev! A prijal si, aby bol jeden ovčinec a jeden pastier. Založil ju na sv. Petrovi, keď povedal: „Peter, ty si skala a na tejto skale postavím svoju cirkev!“ (Mt 16,18) A vystrojil ju neomylnosťou vo viere a mravoch. „Čo zviažeš na zemi, bude zviazané aj v nebi!“

Začiatkom 4. stor., keď cirkev bola ešte jednotná, boli stanovené štyri známky pravej cirkvi – jedna, svätá, všeobecná a apoštolská. A toto všetko naša cirkev obsahuje. Pán Ježiš dal aj prostriedky, ako možno získať šťastie tu na zemi, ale najmä vo večnosti. Sú to prikázania, sviatosti – zvlášť sviatosť zmierenia („Komu hriechy odpustíte, budú mu odpustené...“). A najmä drahocenný poklad a tým je Eucharistia („Toto je moje Telo... jedzte z neho všetci...“). A toto bolo potvrdené rôznymi eucharistickými zázrakmi v priebehu storočí, ktoré boli vedecky overené, potvrdené!

Ďalší poklad je mariánska úcta. Ako smutno je v rodinách, kde chýba matka! A my máme matku – Panu Máriu! Matku Božiu, ktorá nám na cestách pomáha, čo potvrdzuje mnohými znameniami... (Lurdy, Fatima, Guadalupe...), ktoré sú tiež potvrdené mnohými vedcami. Panna

Mária vo svojom chválospeve uvádza: „Od tejto chvíle blahoslaviť ma budú všetky pokolenia... (Lk 1,47)“. Že by sme nechceli patriť do tohto pokolenia, ktoré miluje Máriu?

V priebehu dejín sa odlúčili od našej cirkvi ... pravoslávni v 11. stor., ktorí neuznávajú pápeža za hlavu cirkvi, potom protestanti (protestantské cirkvi) v 16. stor., ktoré sa postupne štiepia na ešte menšie cirkvi. Títo sa opierajú iba o Sväté písmo (Sola scriptura – Len písmo). Ale je zjavné, že Pán Ježiš toto nepovedal. On nehovorí: „Píšte...“ ale „Učte všetky národy!“. A konečne, ako by sme vedeli, ktoré knihy patria do Sv. písma, keby nebolo tradície, ústneho podania! Keď boli rôzne iné knihy a apokryfy...

Nestačí iba veriť – ako to mnohí tvrdia –, ale treba aj konať dobré skutky... veď ako píše sv. Jakub: „Viera bez skutkov je mŕtva.“ a „Ukáž mi svoje skutky a ja ti poviem, aká je tvoja viera.“ (Jak 2,17) Teda nemáme si vytvárať vieru podľa svojho života, ale život podľa viery!

Niektorí sa pohoršujú nad chybami v cirkvi, ale treba vedieť, že cirkev má dva prvky – božský a ľudský. To Božské – to je neomylná Pravda! To ľudské – to sú, žiaľ, naše ľudské chyby a hriechy! Veď aj medzi apoštolmi bol Judáš! A kto z nás je bez chýb? Kto z nás je bez hriechu? Ale môžeme získať odpustenie! Na druhej strane treba vedieť, čo všetko katolícka cirkev vykonala dobré – či už v oblasti školstva, kultúry, v sociálnych službách... to by bola dlhá rozprava...

Keď Pán Ježiš skončil eucharistickú reč, niektorí od neho odchádzali. Rešpektoval ich slobodnú vôľu, len bol iste veľmi smutný, že neuverili...

Dokonca sa pýta aj apoštolov: „Aj vy chcete odísť?!“ A to sa pýta každého jedného z nás... „aj vy chcete odísť?“ Odpovedáme spolu so sv. Petrom: „Pane... a ku komu pôjdeme?“ K tým, ktorí pripisujú nádherný vesmír, divy v prírode, milióny molekúl a atómov v ľudskom tele, slepým silám a nerozumnej náhode?! Alebo k tým, ktorí si upravujú Bibliu podľa svojich zámerov a života?! My chceme dodať so sv. Petrom: „Ty, Pane, máš slová večného života!“ A on povedal: „Ja som Cesta, Pravda a Život!“ A táto Cesta nech nás privedie k pravému šťastiu už tu na zemi, ale napokon vo večnosti!

To si praje a za to sa modlí

Miloslav spod Zobora

A zvyknem na záver povedať tradičný pozdrav... „Do videnia v Nebi!“... nielen s mojimi čitateľmi – smolenickými farníkmi... ale aj s tými, ktorí od nás – dúfame, že len na čas – odbehli... a znovu sa vrátia do Otcovej náruče!

Návrat do otcovho náručia.

(ilustrácia pixabay)

Svetový deň zasväteného života

IVANA ŠTIBRANÁ

Deň druhý február je okrem sviatku Hromníc od roku 1997 aj svetovým dňom zasväteného života. Vyhlásil ho svätý Ján Pavol II.

Rehoľný život vyrástol z ľudskej túžby nasledovať Ježiša. Z túžby všetko vo svojom živote prispôbiť Ježišovi a dobrovoľne sa vzdať toho, čo je úplne dovolené a správne pre väčšinu z nás. Sľub čistoty má zachovať slobodné srdce, sľub chudoby odbremeniť od zbytočných starostí a sľub poslušnosti posvätiť každé rozhodnutie.

Je to ešte aktuálne?

Prehľbujúci sa individualizmus súčasnej spoločnosti príliš nepodporuje komunitný život. Napriek tomu táto forma života nestráca nič na svojej opodstatnenosti. Jej úprimné prežívanie je určite šťastným životom. Smolenici majú v súčasnosti dve rehoľné sestry. Karmelitánku sestru Annu Máriu OCD a v Kongregácii milosrdných sestier Svätého kríža sestru Veroniku SCSC.

Sestričky z Kukučínovej ulice

V prvej polovici 20. storočia pôsobili v Smoleniciach sestry z Kongregácie dcér Božskej lásky, nazývané aj mariánky. Starali sa o mládež, vychovávali, združovali a viedli rôzne spoločenstvá pre deti a mládež. Spomienky na tieto sestry si ešte uchovali pamätníci. Kláštor mali na mieste dnešného mäsarskeho domu na Ulici SNP. Ich pôsobenie v Smoleniciach bolo prerušené násilne v 50. rokoch podobne ako aj na iných miestach na Slovensku.

Stredná a staršia generácia má v pamäti skôr „sestričky“ z Kukučínovej ulice. Chodili v modrých odevoch a hovorilo sa im ľudovo vincentky. Niekomu sa to možno spojí aj s názvom minerálnej vody, ale ich oficiálny názov je Spoločenstvo dcér kresťanskej lásky. Skrátený názov je odvodený od ich zakladateľa svätého Vincenta de Paul.

Asi mnohým z nás utkveli v pamäti ako neoddeliteľná súčasť každej svätej omše, skoro ako pán farár. Sedávali

v prvej lavici vpravo. Sestry Nemézia a Eustela, neskôr Beáta a Františka a určite aj niektoré ďalšie.

Rodinný dom na Kukučínovej ulici bol ich malou komunitou, ktorý bol však otvorený aj pre návštevy. Žili s farníkmi tak, ako to bolo možné v období pred rokom 1989.

Po novembri 1989 sestra Eustela vďačne využila možnosť začať vyučovať náboženstvo. Deti ju mali veľmi rady a ona mala rada ich. Jej túžba odovzdávať detským dušiam to najlepšie a najkrajšie, čo v živote poznala, vieru v Ježiša Krista, bola taká skutočná a samozrejماً ako jej úsmev a láskavosť. V decembri 2019 uplynulo 25 rokov od jej odchodu do večnosti.

Okrem zachovaných spomienok máme odložené aj niektoré zaujímavé recepty, ktoré majú podporiť naše zdravie. Na čo všetko slúži propolisová tinktúra či jablčný ocot. Ako používať kostihoj alebo ako liečiť žlčové kamene.

Bývalá pôrodnica

Sestričky z Kukučínovej nám odišli, ale koncom 90. rokov zavítali do našej farnosti sestry z Kongregácie Najsvätejšieho Spasiteľa. Budova bývalej pôrodnice a zdravotného strediska sa stala po rekonštrukcii ich kláštorom. Presnejšie charitným domovom pre sestry na dôchodku a tie, ktoré potrebovali opateru. Sestry boli v Smoleniciach do roku 2014.

Mnohí zvykli chodiť na sväté omše do kláštora a kňazi, ktorí pôsobili v charitnom dome, významne pomohli aj pri pastorácii vo farnosti.

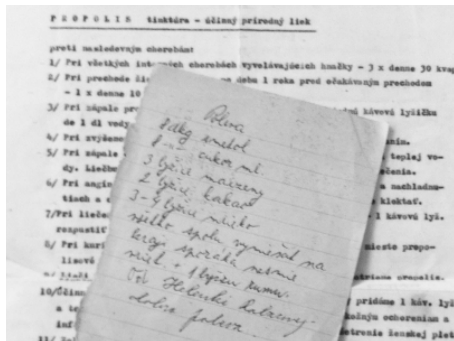
Sestry boli otvorené pre návštevy.
(foto archív Anna Petrovičová)

Sestra Eustela.
(foto archív Anna Petrovičová)

Sestra Nemézia a pani Anna Petrovičová so synom.
(foto archív Anna Petrovičová)

Drobné zápisky časom nadobúdajú hodnotu vzácnej osobnej spomienky.

(archív Anna Petrovičová)

Kláštor nablízku

Smolenické rehoľné domy boli všetky pre sestry, ktorých charizmy sa uplatňujú vo svete, v aktívnej činnosti medzi ľuďmi. Kláštor v pravom zmysle slova, ktorý sa riadi klauzúrou, je v Horných Orešanoch. Je to Kláštor Najsvätejšej Bohorodičky. Sestry, ktoré tu žijú podľa regule svätého Benedikta z roku 1600, sa prispôsobujú požiadavkám mníšskeho života. Žijú

uzavreto pri modlitbe a práci. Verejnosť môže prichádzať na svätej omše alebo na duchovné obnovy, ktoré bývajú v kláštore.

Foriem zasväteného života je veľa. V histórii sa obmieňajú, niektoré spoločensvá sú na ústupe, iné vzrastajú. Boh necháva vyrásť to, čo je práve potrebné. Zdalo by sa, že Smolenice si už svoj podiel na existencii rehoľných spoločenstiev vo farnosti vybrali, ale ktovie...

Duchovná obnova v kláštore

ZUZANA HODULÍKOVÁ

Rada by som sa podelila s vami o pár postrehov z duchovnej obnovy, na ktorú boli aj naši farníci pozvaní v 7. decembra 2019. Duchovná obnova (DO) sa konala v Kláštore najsvätejšej Bohorodičky v Horných Orešanoch, ktorú viedol pán farár Ján Kliment z Brezovej pod Bradlom. Témou DO bolo „Plodné (zodpovedné) využívanie času“. Túto problematiku pán farár objasňoval z pohľadu nás kresťanov katolíkov. Taká známa a toľko diskutovaná téma nabrala z tohto pohľadu iný rozmer. V krátkosti sa s vami podelím o zopár z mnohých krásnych a užitočných myšlienok:

Čas je veľmi vzácna komodita, ktorú si nik z nás nedokáže kúpiť či inak zadovážiť čas je Božím darom a nemá sa ním mrhať. Bohumilými činnosťami je modlitba, práca/štúdium a odpočinok, ktoré musia byť v rovnováhe.

Výhovorka, že nemám čas, neobstojí, lebo každý máme 24 hodín. Ak hovoríme, že na niečo nemáme čas, môže to byť tým, že niečo/niekoľko je nízko v našich prioritách. Ak je niečo/niekoľko vysoko v našich prioritách, tak sa čas nájde. Problémom môže byť aj to, že nás mnoho zbytočných vecí rozptyľuje (napr. sociálne siete, na ktorých človeku plynie čas veľmi rýchlo a následne zistíme, že sme premrhali veľa času). Taktiež môže byť za touto výhovorkou aj lenivosť, odkladanie vecí na zajtra, zlý odhad času na vykonanie určitej činnosti, čím opäť strácame čas.

Niekedy cítime, že nie sme „pánmi“ nášho času pod vplyvom povinností, starostí a pod. Nemáme čas organizo-

vaný tak ako v seminároch, ale organizujeme si ho sami. Kto má byť teda pánom nášho času? Pieseň 104 v JKS sa nazýva Pán časov a dáva odpoveď na túto otázku. Náš čas by sme si mali zariadiť podľa Boha, nie podľa seba. Vzorem by nám mal byť Pán Ježiš, ktorý okrem práce a odpočinku trávil čas v tichu osamote, kde sa modlil. Existuje samota ťaživá (napr. deti odišli z domu), sebecká (organizujem si čas podľa svojich chýtok) alebo plodná (stretnutie s Bohom v modlitbe, „priestorom“ očisťovania sa a obrátenia sa).

Argument, že doba sa zrýchľuje je klamným pocitom či dojmom, pretože mnoho moderných vylepšovákov, (mobil, internet, letecká doprava a pod.) nám čas šetrí, ale otázkou je, ako tento ušetrený čas naplníme. Je veľmi dôležité, aby aj náš voľný čas mal hlavu a päť, aby sme neleňovali a neoddávali sa hriechu.

Ako teda naplniť (posvätiť) čas? Breviár, ktorí sa modlia kňazi, zasvätené osoby i laici sa nazýva Liturgiou hodín na posvätenie času. Posvätenie času máme chápať ako jeho zmysluplné a zodpovedné využitie. V čakárni u lekára sa môžeme rozhodnúť, či sa budeme hnevať, zlostiť, šomrať na okolnosti, ľudí alebo situáciu, v ktorej sa nachádzame, čo by bolo znesvätením času, čiže jeho nevyužitím, alebo môžeme čas využiť napríklad na tichú modlitbu alebo čítanie.

Nemenej dôležitým je uvedomenie si skutočnosti, že minulosť je časom, ktorý už nezmeníme a musíme ju prijať,

zbytočne sa v nej nevrátať, pretože to by mohlo viesť k sebaľúti. Budúcnosť je zasa časom pred nami, treba ho plánovať, ale byť pripravený aj na to, že človek mieni a Pán Boh mení. Budúcnosť máme teda odovzdať do Božích rúk. Hlavným problémom dneška je, že zabúdame žiť v prítomnosti, len prítomnosť je v našej „moci“, citujem pána farára: „v prítomných okamihoch života je vedľa teba Boh, Boh na teba čaká v tejto chvíli.“

S prítomnosťou súvisia aj dva termíny – chronos a kairos: chronos je plynúci čas, ktorý nás neúprosne ženie dopredu. Je to čas nášho bežného dňa. Kairos je čas milosti (naplnený Božou prítomnosťou), je to príležitosť vykonať niečo „teraz“. Aj svätá Mária bola vystavená plynúcemu času (chronos), ale dokázala rozpoznať milostivý čas (kairos), aby reagovala na Božiu výzvu. Skúsme si aj my viac všimnúť čas ako kairos, teda ako príležitosť priblížiť sa k Bohu i k ľuďom.

Odkazom tejto duchovnej obnovy pre nás je: Máš čas! Boh ti dáva 24 hodín. Nie je jedno, ako ho využiješ. Kresťania nesmú prijať argument, že je to len ich osobná vec, ako využívajú čas. Pred Bohom sa raz budeme zodpovedať, ako sme s týmto darom naložili. Využime v službe druhým talenty, ktoré nám Pán Boh dal. Dávaním rastieme v láske, odpútavame sa od seba samých. Všetok náš čas využívajme s ním a pre neho. Chcela by som týmto vyjadriť vďaka za túto duchovnú obnovu, ktorá premenila hektický čas príprav a nákupov pred Vianocami na čas kairos.

Deti v kostole

IVANA ŠTIBRANÁ

Aby sme mali veriace deti, potrebujeme veriacich rodičov, ktorí budú svojou výchovou odovzdávať vieru aj svojim deťom. Sú aj výnimočné prípady, keď sa Boh rozhodne mimoriadnym spôsobom vzbudí u niekoho vieru, ale takéto prípady sa takmer rovnajú zázraku. Boh nám dal prirodzené prostriedky aj v otázke odovzdávania viery z generácie na generáciu. Informácie o Bohu, správanie, modlitba, gestá, náboženské zvyklosti, to sú veci, ktoré dieťa modelovo preberá od ľudí, s ktorými vyrastá, v prvom rade od rodičov. Je optimálne, ak majú obaja rodičia, matka aj otec, rovnaký pohľad na náboženské otázky a majú vytvorené návyky súvisiace so životom viery, ktoré sú pre dieťa jednotným odkazom pre jeho vlastný život.

Náboženská výchova

Dieťa chránené a sprevádzané svojou rodinou zároveň vrasť do širšieho spoločenského. Krstom patrí do Cirkvi a tá má konkrétnu formu miestnej Cirkvi, farnosti.

Dieťa si potrebuje osvojiť aj to, že sú miesta, kde sa stretávame z náboženských dôvodov. Oboznamuje sa s existenciou kostola a uvedomuje si jeho posvätnosť účasťou na svätej omši. Sleduje dianie v kostole a ľudí, osvojuje si návyky správania sa v kostole. Vedieť sa správať v kostole a uvedomovať si, čo sa v kostole deje, nie je vôbec jednoduché. Na to nestačí jednorazová informácia, keď dieťa začne chodiť do školy.

Aká je realita?

Do kostola chodí všeobecne málo detí. Tie, ktoré prídu, prichádzajú s rodičmi. Účasť na svätých omšiach sa u detí zvýši pred prvým svätým prijímaním a znova po ňom upadne, lebo prestane byť čímisi povinným, čo podmieňuje prijatie sviatosti Eucharistie. Sledujeme reálne túto situáciu, ale

Deti sa potrebujú oboznamovať s liturgickým priestorom. (foto iS)

na druhej strane vnímame situáciu s nádejou a dôverou v Božiu milosť, ktorá pôsobí aj vtedy, ak ľudské okolnosti nie sú dokonalé.

Na nás je, aby sme vytvárali deťom optimálne podmienky, keď prichádzajú do kostola. Z pozície rodičov, kňaza, učiteľa náboženstva, katechéta, animátorov alebo aj bežných veriacich zúčastnených na svätej omši.

Čo môžeme urobiť pre menšie deti?

V prvom rade privádzať ich do chrámu. Kým sa dieťa naučí správať v kostole, býva prítomnosť dieťaťa často rušivá, závisí to od jeho temperamentu. Niektoré deti potrebujú viac pohybu, iné sú plačlivejšie alebo ustráchanjšie. Okrem cirkevného predpisu, odkedy je dieťa povinné zúčastniť sa na svätej omši v nedele a vo sviatky (7 rokov), nie je jednotný recept na to, kedy je ten správny čas zobrať dieťa do kostola. Máme viacero rodičov, ktorí privádzajú deti do Božieho chrámu od útleho detstva už v kočíku.

Skutočné problémy obvykle začínajú, keď dieťa začne chodiť a nevydrží cez svätú omšu na jednom mieste. Je to aj obetavosť rodičov, keď sú ochotní prísť s dieťaťom do kostola, hoci by pre nich bolo jednoduchšie zostať doma. Vyhli

by sa tým častokrát aj nepochopeniu zo strany ostatných a niekedy aj nepríjemným poznámkam. Oni sami musia zabudnúť na komfort ničím nerušeného duchovného zážitku zo svätej omše.

Kde sú hranice

Ak dieťa nemá práve svoj deň alebo príliš ruší, obvykle rodičia pochopia, že je čas vyjsť s ním von z kostola.

Odmietajú prítomnosť detí na svätej omši nie je v poriadku. Istá miera tolerancie voči deťom je nutná. Zároveň je však treba mať na pamäti, že ide o posvätný priestor, ktorý by sa nemal meniť na herňu či jedáleň. Teda hranice sú tam, kde sa mení prvotný účel návštevy kostola. Keď pre dieťa prestáva byť prítomnosť v kostole získavaním dobrých návykov.

Aktívna účasť detí na svätej omši

Približne od začiatku školskej dochádzky je dieťa schopné samostatne zaujať svoje miesto v kostole a plnohodnotne sa zapojiť do liturgie. Rozumové schopnosti mu umožňujú, že si postupne osvojuje odpovede, dokáže recitovať spoločné texty. Sväté omše „pre deti“, alebo výstižnejšie by bolo povedať, kde sa počíta s vyššou účasťou detí, môžu byť spretrené detskými piesňami a môže byť pri nich použitý omšový formulár vytvorený na tento účel. Príležitostné aktivity, ktoré hrou formou približujú deťom pravdy viery, podporujú duchovný rozvoj dieťaťa. Na Slovensku sa vyučuje náboženská výchova v škole. Aj tu získavajú deti niektoré poznatky. Ale nenahradia výchovu v rodine a katechézu vo farnosti.

Bez veriacich rodičov, nebudú veriace deti. Práve tie deti, ktoré budú v budúcnosti veriacimi rodičmi. Možno stačí spomenúť si len na tento fakt, keď budeme mať niekedy pocit, že nás obťažuje prítomnosť detí v kostole.

Detstvo a viera kedysi a dnes

ELEONÓRA ČURAJOVÁ

Bolo to v r. 2013, 23.12.2013, deň pred Štedrým dňom. Ľudia si brali do svojich domovov betlehemske svetlo. Jedna farnička si ukladala pred kostolom svietiaci kahanec do tašky. Zrazu sa jej syn, chlapec asi osemročný, opýtal: „Mama, kto býva v tomto veľkom dome?“ Matka neodpovedá. Ja som odpovedala: „Tu býva Pán Ježiš. To je kostol, dom Pána Ježiša.“

Kňaz pred niekoľkými rokmi ohlásil v kostole, že v stredu bude stretnutie rodičov a detí, ktoré pôjdu na prvé sväté prijímanie. Deti s rodičmi prichádzali. Jeden chlapec, ešte pred kostolom, sa spýtal mamy: „Mama, kam si nás to dovedla, kde je ten Ježiš?“ Jedna farnička mu hovorí: „Poď, ja ti ukážem, kde je Pán Ježiš.“ Otvorila kostol a ukázal chlapcovi bohostánok.

Pred nedávnom mi jeden kňaz, keď sme debatovali na takúto tému, povedal, že sa ho jedno dievčatko, ktoré pôjde na prvé sväté prijímanie pýtalo: „Kto je ten ‚ujo‘, čo je priklincovaný na tom kríži?!“

Raz som sa pýtala jedného dievčatka takmer tesne pred prvým svätým prijímaním, na čo sa najviac teší, keď pôjde na prvé sväté prijímanie. Odpoveď bola:

„Aby už bolo po tom.“

Vhlbam sa do rokov, keď som mala osem rokov. v piatok 29. mája 1936 mi zomrela mama. V nedeľu o 12. hodine bol pohreb. Asi o 13. hod. po litániách bola sv. spoveď nás prvoprijímajúcich detí. Na svätodušný pondelok 1. júna bolo prvé sväté prijímanie. Svätá omša bola o ôsmej.

Vraciam sa k piatku. Sestra mala päť rokov. Zbadala, že sa mame v kuchyni žehlia šaty do rakvy. A plakala. Ja som bola na verande, chystala som bábiku, že jej budem šiť šaty. „Čo plačeš?“ Pozrela som sa, čo sa deje v kuchyni. Plakala som i ja. Utešovala som ju. „Neplač, máme ešte jednu mamu, Pannu Máriu.“ Panna Mária to iste počula. Asi tento výrok bol na základe náboženskej výuky v škole, nakoľko vdp. Ladislav Janda bol veľmi súcitný a duchovne fundovaný. Viackrát bol mamu u nás zaopatriť. Už ako deti sme inklinovali k Pánu Bohu.

Mala som bratranca, Imricha Petrašoviča. Bol o rok starší ako ja. Ako 11-ročný školák vážne ochorel. Vraj mal tuberkulózu kostí. Bol hospitalizovaný v nemocnici. V tom čase boli v nemocnici ako ošetrovatelky rádové sestry Svätého

Kríža. Iste duchovná útecha a povzbudenie na tohto chlapca priaznivo pôsobila. Bol veľmi trpezlivý a odovzdaný do vôle Božej. Keď ho prepustili z nemocnice, už bol odkázaný len na lôžko doma. Mával veľké bolesti a dostal ešte aj zápal mozgových blán. Teta Štefka, jeho mama, chodili často pánom prať bielizeň a nejaké iné práce robiť. Babka doma varili a dohliadali na chlapca. Otec bol v Amerike. Mal ešte troch súrodencov. Keď sme išli v nedeľu z rannej svätej omše, vždy som ho navštívila. Alebo keď sme išli z telocviku, ktorý sme mávali v Dolnej jame oproti cintorína. Tu chcem poukázať na tieto deti, ktoré som už spomínala s týmto mojím bratrancom. Tak som si vypočula lamentáciu: „Jak ma veľmi bolí hlavička. Ježišu môj drahý, aj teba bolela hlavička. A veľmi, keď si bol trnám korunovaný. Tebe to spôsobili zlí ľudia, ale ja som chorý, veľmi chorý. Ježiško môj, trpíme spolu.“ Raz ho prišli navštíviť všetci spolužiaci. Srdečne ich prijal, tešil sa návšteve. Spolužiaci boli dojatí. Pomodlili sa s ním. Iste Pán Ježiš prijal túto jeho obeť. Pán si ho povolal ako 12-ročného.

Deti v kostole - skúsenosť matky

MARIANNA HUDCOVIČOVÁ

Nechajte maličkých prichádzať ku mne, hovorí Ježiš. Tak ich teda nechávame prichádzať do chrámu Božieho. Niektorých už od úplného malinka ako bábätká. Malinké deti majú ešte svoj rytmus spánku a bdenia, ale čo keď my chceme ísť do kostola? Ak moje bábätká neboli vo svojej koži, nevyspinkané, išli im zúbky, či sv. omša bola pre nich neskoro navečer, keď už bývajú unavené, nešla som do kostola a už vôbec som ich nebrala do sebou. Pán v takom prípade to od nás určite nežiada.

Keď sú deti väčšie, ešte nemáme vyhrať. Aj škôlkari, ak sú hladní, smädní, nevyspatí, nie sú vo svojej koži a potom vymýšľajú v kostole. Mne sa osvedčilo brať jedno, dve deti so sebou v tomto veku, viac nie, pretože akoby sa navzá-

jom povzbudzovali vo vyrušovaní. Deti majú výbornú vlastnosť podľa mojej skúsenosti, že sú veľmi prispôsobivé. Nikdy som v kostole nedávala deťom jedlo akéhokoľvek druhu, ani chrumky, ani piškóty a pod. Ani v škôlke deti hocikedy nejedia, kedy si spomenú, ale je na to určený čas. Myslím si, že deti len skúšajú naše hranice, pokiaľ im dovoľíme ísť. Pobežovanie, rozprávanie nepatrí do kostola, rovnako ani do divadla, na koncert a podobne. Keď deti začali chodiť do školy, sadla som si ďalej od nich v kostole, ale tak, aby som na ne videla. Predtým, ako ideme do kostola, sa uistím, že nikto nie je hladný, smädný, chorý. Každý má nachystané čisté oblečenie, v nedeľu krajšie, sviatočnejšie. Cestou do kostola im poviem, aký je sviatok,

na koho si dnes zo svätých spomíname a upozorním ich, aby v kostole nerozprávali a vyrušovali. V podstate ideme na návštevu za Ježišom a bolo by neslušné, aby sme sa s inými v kostole bavili. Po sv. omši sa porozprávame o tom, čo si zapamätali z kostola. Pochválím, ak boli dobrí, alebo napomeniem, ak som si všimla, že vyrušovali.

V kostole na sv. omši sa stretávame ako spoločenstvo veriacich s rôznymi ďalšími úmyslami, ktoré nás vedú do kostola. Sloboda každého človeka končí tam, kde začína sloboda druhého. Budme k sebe ohľaduplní v oboch smeroch. Rodičia hlavne menších detí k starším a staršia generácia voči mladším a najmladším.

Nový generálny vikár ThLic. Peter Šimko

Zhovárala sa IVANA ŠTIBRANÁ

V uplynulých dňoch sme postrehli správu o menovaní nových generálnych vikárov pre Trnavskú arcidiocézu. Jedným z menovaných generálnych vikárov je ThLic. Peter Šimko, s ktorým sme sa len pred rokom lúčili v našej farnosti a nedávno sme s ním slávili životné jubileum. Napriek bohatému programu, ktorý má, si našiel čas a poskytol nám nasledovný rozhovor.

Na nového generálneho vikára čakajú nové úlohy.

(foto archív pš)

Trnavský arcibiskup Mons. Ján Orosch (uprostred) menoval nových generálnych vikárov. Sú nimi vsdp. kanonik Róbert Kiss (zľava) a vsdp. Peter Šimko (sprava). Nový generálny vikár Peter Šimko sa stal aj rektorom katedrály a zostáva riaditeľom arcibiskupského úradu.

(foto Dušan Kolenčík, zdroj: Trnavská arcidiocéza)

Vážený pán generálny vikár, blahoželáme k menovaniu a tešíme sa, že aj Smolenice boli na ceste, ktorá Vás priviedla k úlohe, ktorou ste v súčasnosti poverení. Kto je to vlastne generálny vikár?

• Diecézny biskup má vo svojej diecéze riadnu zákonodarnú, výkonnú a súdnu moc. Generálneho vikára menuje biskup a udeľuje sa mu riadna všeobecná výkonná moc v diecéze, akú má aj diecézny biskup, okrem toho, čo si biskup rezervuje alebo môže robiť iba on, ako napríklad vysväcať kňazov či diakonov alebo riadnym spôsobom konsekrovať kostol. Generálny vikár pomáha diecéznemu biskupovi v riadení diecézy. Je zároveň aj miestnym ordinárom.

Čo to znamená v praxi? Keďže všetky tieto úlohy sú úzko späté s tým, čo vykonáva biskup, ako sa delia kompetencie alebo aké konkrétne kroky môže robiť generálny vikár? Aké pastoračné úlohy to obnáša?

• Generálny vikár reprezentuje biskupa a v prípade jeho neprítomnosti ho zastupuje v zmysle práva, zapája sa do života diecézy vo všetkých úrovniach (dekanáty, farnosti, rekolekcie, vizitácie...), spolupracuje s kňazmi, zaujíma sa o nich, je im k dispozícii,

podporuje ich jednotu a dobré vzťahy. Má na starosti ich permanentnú formáciu a stará sa o duchovnú a praktickú formáciu Bohoslovcov.

Ide skôr o pastoračné zameranie než administratívne?

• Čo sa týka administratívy, biskup mi udelil fakultu, napr. dišpenzy, licencie, sanácie pre manželstvo, povolenia manželského odlúčenia, a čo sa týka vysluhovania sviatostí to, že môžem udeľovať veriacim našej arcidiocézy sviatosť birmovania.

S akými pocitmi ste prijímali túto opät novú úlohu?

• Všetci máme dve možnosti: prijať alebo odmietnuť. Prijatť túto úlohu je ako prijať kríž. Pýtal som sa Ježiša, čo mám robiť. Prišli mi na um slová, ktoré adresoval Petrovi: „Keď zostarneš, iný ťa opáše a povie, kam nechceš.“ Odporoval som: „Som taký starý?“ Ježiš však mlčal. Vnímam som, že len tručujem tak ako malé dieťa, ktorému otec či mama dajú nejakú prácu a ono nechce. Pokúsil som sa ešte o odpor ako Mojžiš pri horiacom kríku: „Ale to môže byť so mnou koniec.“ a prišla mi odpoveď: „Stačí ti moja milosť, lebo sila sa dokonale prejavuje v slabosti.“

udia vo svete sa usilujú o pracovný a kariérny postup. Vieme, že v otázkach duchovného povolania sa uplatňuje iná logika. Každá nová úloha sa spája aj s novými nárokmi, ktoré vyvolávajú neistotu. Ako sa Vám darí vyrovnávať sa s tým?

• Bol som si vedomý, že keď budem hľadiť na bremeno, čo ma čaká, tak ma to zvalcuje, ale keď budem hľadiť na Ježiša, tak nepôjdem z vlastnej sily, ale z jeho sily. Až potom môže byť bremeno príjemné a ľahké. Pre mňa osobne je to „kariéra“ smerom nadol a vydanie seba do rúk – Božích. A tak som pred Pánom kapituloval. Boh vie všetko, prečo i dokedy. Ostáva mu veriť a prosieť o modlitbu.

Modlitba je iste výzva aj pre nás, aby sme ňou sprevádzali všetkých kňazov, ktorí u nás pôsobili a pôsobia, a v súčasnosti viac mysleli aj na potreby našej diecézy a tých, ktorí ju majú riadiť.

• Ďakujem Pánovi za Smolenice, ostávajú pre mňa skutočnou školou života, a som vďačný za každého jedného z Vás, za všetko pekné i náročné, za úsmev i plač, lebo bez toho by som na tomto mieste nebol. Ostávam v modlitbe a žehnám Vás.

Ďakujeme za rozhovor.

Návšteva pamätnej izby biskupa ThDr. Ambróza Lazíka v Trstíne

JÚLIA RAKOVSKÁ

Iste mi mnohí z Vás dáte za pravdu, že dobrí priatelia sú pre človeka vždy požehnaním. A predpokladám, že ešte väčším požehnaním je mať dobrého priateľa v nebi. Pre mňa osobne je ním aj otec biskup Ambróz Lazík. Často si ho pripomínam v modlitbách, obraciam sa k nemu s prosbou o orodovanie u nášho nebeského Otca a zdôverujem sa mu so svojimi radosťami i starosťami...

V sobotu 7. decembra, zhodou okolností presne v deň výročia jeho narodenia i menín, navštívili členovia redakčnej rady nášho farského periodika pamätnú izbu, ktorá sa nachádza v Ambroziane. Keďže biskup Lazík je rodákom zo susedného Trstína a je pochovaný na miestnom cintoríne, uctili sme si jeho pamiatku aj pri hrobe (neďaleko je tiež hrob kňaza Martina Kollára). Na našej púti bola prítomná pani Magdaléna Jamrichová, praneter biskupa Lazíka (vnučka jeho sestry Rozálie). Životný príbeh niekdajšieho trnavského biskupa som priblížila vo vlaňajšom dvojčísle Smolenického posla (1-2/2019) v článku, ktorý som spracovala pri príležitosti 50. výročia jeho úmrtia (nar. 7. december 1897 – zom. 20. apríl 1969).

Ako päťdesiatročný prebral vedenie rozsiahlej Trnavskej apoštolskej administratúry. Bol známy ako sebavedomý biskup, precízny kazateľ i diplomat, ale predovšetkým ako muž viery, oddaný Bohu a Cirkvi, zvlášť v časoch poznačených snahami o ateizáciu spoločnosti. Veriaci si na neho spomínajú ako na milého a láskavého človeka.

Biskupská vysviacka sa konala 14. augusta 1949 na vigíliu sviatku Nanebovzátia Panny Márie. Za biskupské heslo si vybral symbolické „Ave Crux“ a kríž ho často sprevádzal aj počas života. Možno len málokto vie, že ako trnavský kňaz prehľbil úctu veriacich k „Patrónke slovenského národa“ zavedením dodnes živej tradície novembrového mariánskeho deviatnika (Trnavská novéna) ktorému predchádzalo mariánske trídium v roku 1943.

V decembri 1997 sa pri príležitosti 100. výročia jeho narodenia konala v Trstíne spomienková slávnosť za účasti všetkých slovenských biskupov. Na jeho rodnom dome je umiestnená pamätná tabuľa a jeho život zachytáva hodnotné knižné dielo historika a súčasného bratislavského pomocného biskupa Mons. Jozefa Halka, ktoré v roku 2006 vydal Spolok svätého Vojtecha v Trnave.

Pamätná izba T Dr. Ambróza Lazíka a miesto večného odpočinku na cintoríne v Trstíne.

(foto Júlia Rakovská)

Povianočný pokoj v duši

DAŠA LANČARIČOVÁ

Utíchol predvianočný čas blikajúcich reklám, vianočných piesní, preplnených nákupných centier, predajných stánkov voňajúcich škoricou a medom, f remných stretnutí pracovníkov, srdečných posezení priateľov. Vyčerpávajúce obdobie pre ľudí, obchody, peňaženky. Snažili sme sa nadstaviť na pokoj, zastaviť zhon, pribrzdiť čas a nájsť ten pravý pokoj – pokoj v duši. Viac času tráviť s rodinou, priateľmi, ponúknuť pomoc chorým, opusteným, povedať pekné slovo a prípadne ho i prijať. Bol čas stretnúť sa so samým sebou, aby sme vo svojom vnútri zúčtovali to dobré, ale i zlé. Bol čas vytiahnuť ruku z teplého vrečka a podať ju na uzmierenie s nepriateľom a neprajníkom.

Čas potešiť sa z toho, čo máme a zamyslieť sa nad tým, kam smeruje naša energia, ako využívame svoje danosti. Nájsť svoj vnútorný pokoj, urobiť inventúru vo svojom vnútri, menej zbytočných slov, hádok, viac myslieť na svoju rodinu, čo dobré spraviť pre svoje okolie, pre dobro každého nasledujúceho dňa. Určite sme chceli prežiť Vianoce, ktoré nás nabijú energiou, pokojom a radosťou zo života.

Túžili sme po porozumení, objatí, úsmeve a pochopení. Nevytrátili sa tieto atribúty niekde medzi regálmi obchodov, nezmetli sme tieto ohromné dary ako smeti pod koberec, nezabaliť sme ich medzi kopy vianočných darčiekov? Túžili sme po dokonalých Vianociach

a pritom sme zabudli na ich pravé poslanie? Našli sme vo svojich domovoch miesto pre chudobné jasličky, malého Ježiška a jeho láskavú Matku? Tešili sme sa z príchodu malého Ježiška na tento svet naozaj úprimne? Boh sa pokoril a vzal na seba malé ľudské tielko. Nevinné malé dieťa, ktoré odrazu rozhybe celý svet. Pohne kolešom dejín ľudského pokolenia a ponúka mu plnú náruč, lásky, pokoja a istoty až do posledného výdychu na Golgote. Komunikuje s nami v skrytosti bez mobilu, facebooku, messengeru. Dáva nám záruku pokoja a istoty. V jeho blízkosti máme Vianoce každý deň. Tie pravé s ozajstným pokojom v duši.

Spomienky na nášho otca Ľudovíta Vávra

„Ako ten čas letí.“ povzdychne si ne jeden z nás. V týchto dňoch uplynulo sto rokov od narodenia a 25 rokov od úmrtia nášho otca. Narodil sa ako prvý syn Anny a Jakuba. Pomenovali ho Ľudovít. Neskôr mali ešte dvoch synov. Jerolíma a Jozefa. Dedko Jakub bol vdovec. O 23 rokov starší od babky. Keď sa narodil náš otec, mal už 57 rokov. Bývali v domčeku pod kostolom. Cez ich záhradu tiekol horský potok, tzv. fafarinka. Na jar, keď sa topil sneh alebo keď boli veľké dažde, nestačil kanál Fafarinka brať bodu a tak vytopil ich dom. Vodu mali všade, siahala až po okná, spomínal náš otec. Všetok majetok a veci mali znehodnotené. Dobří ľudia z dediny i za pomoci obce sa im poskladali na všetko potrebné. Periny, oblečenie im plávali vo vode, všetko bolo zničené. Ani jedna fotografia z ich rodiny, detstva, napr. 1. svätého prijímania sa nezachovala. Tieto povodne sa opakovali viac krát. A aby to nebolo málo, vo vojne im zhorel dom, keď tadiaľ prechádzala fronta. Museli ísť bývať do podnájmu v neďalekom majeri pri Lesnom závode. Náš otec tvrdo pracoval a veľmi sa v živote narobil. Už ako mladistvý, 16-ročný bol v službe u grófa Pálfyho. Chodil opatrovať voly. Musel ráno veľmi skoro vstávať, už o 4. hodine.

Babka boli v domácnosti, starali sa o 2 mladších bratov a hospodárstvo. Dedko Jakub, (ktorého sme my vnučky ani nepoznali), mal vtedy už 73 rokov. Bol starší a síl mu ubúdalo. Náš otec bol dobrý, svedomitý a spoľahlivý. Gróf Pálfy sa mu za jeho verné služby odmenil a daroval mu 1ha poľa, ktoré mal napísané len na jeho meno. Keď vypukla 2. svetová vojna, otec narukoval do slovenskej armády. Pol roka strávil v taliansku v zahraničnom odboji ako partizán. Dostal aj vyznamenanie. V roku 1968 na slávnostnom zhromaždení v Nitre. Keď sa po vojne vrátil, bola chudoba a bieda. Veľmi túžil, aby sa vrátil tam, kde stál pôvodne ich rodný dom. Ale nebolo peňazí, stavebného materiálu a pod. Ale svojpomocne a za pomoci dobrých ľudí, majstrov, murárov a pomocníkov sa im podarilo nakoniec postaviť nový dom. Neskôr sa náš otec oženil. Mal dve dcéry. Mňa a moju mladšiu sestru. Vzorne sa o nás staral, mal nás rád. Bol veselej povahy. My sme ho veľmi ľúbili, možno o trochu viac ako mamu, ktorá bola na nás prísnejšia. Ja si pamätám ako nás brával v nedeľu na svätú omšu do kostola na hrubú. Chodil s nami do prírody na prechádzky, v zime sme sa sánkovali. Bolo nám dobre a veselo.

Náš otec pracoval ako lesný robotník, závozník, v dielni pri gátri (na píle). Vedel všeličo zmajstrovať z dreva, hoci nebol vyučený, ale ako spomínal, mal mešťianky. chodil aj na fušky privyrobiť si nejakú tú korunku. Ale veľa pomáhal ľuďom, že mu stačilo za prácu pivečko a štamperlík alebo pohárik vína. (To mal veľmi rád.) Potom si zanôtil tú svoju: „Zahučali hory, zahučali lesy, kdeže sa podeli moje mladé časy...“ Pamätal si veľa slovenských ľudových piesní, náboženských, dokonca i básničiek, ktoré nás v detstve učil. rád spieval nielen nám, ale i pri rodinných stretnutiach. bol veľkým dobrodincom kostola a bohabojným človekom. Spieval aj v spevokole. Veľa času strávil na brigádach v kostole, na fare. Keď ho pani kostolníčka Elka zavolala, bol ochotný pokosiť pred kostolom alebo na cintoríne. ručne kosou, nebolo kosačky. A veľa iných prác nezištne bez nároku na mzdu, vo svojom voľnom čase. Ľudvíčko, ako ho všetci volali, mal rád všetkých ľudí, bol spätý s prírodou. Vo voľnom čase išiel nakosiť zajacom a hneď priniesol hríby, alebo haluz dreva. Inokedy čerešne, bylinky a pod. Mama vždy hovorila, aké má otec „ľahké nohy“. Veľa by sa dalo rozprávať o našom otcovi. Hoci bol malej postavy, srdce mal veľké pre nášho Pána na nebesiach. Zákerná choroba ukončila jeho život. Zaopatrený sviatosťami, ešte zaspieval vdp. farárovi Koščovi z paší, ktoré spieval v kostole. Zdravotný stav sa začal zhoršovať, potom už nemohol rozprávať. O 2 dni v kruhu najbližšej rodiny zomrel. 19.12.1994. Tí, ktorí ste ho poznali venujte mu tichú spomienku s modlitbou, ktorú nás naučil náš Pán Ježiš Kristus.

Rodinná oslava. V strede Ľudovít Vávra s manželkou. Zľava brat Jozef. Sprava vtedajší smolenický farár vdp. Miloslav Mrva. (foto archív autor)

S vďakou

dcéry Marta a Olga

Čokoľvek robíme, hlasujeme tým za svet, aký by sme chceli mať

LIBUŠA RADKOVÁ

Určite dosť často počúvame o klimatickej kríze a o nenávratnom vymiznutí mnohých druhov živočíchov a rastlín. Ľudia v knihe Genezis sú vyzývaní k tomu, aby obhospodarovali Zem. Takisto sa tam píše, že Boh stvoril rastliny a zvieratá a nakoniec aj človeka. A že to bolo dobré. Je teda v súlade s jeho vôľou, aby sme toto dedičstvo, tento dar života na Zemi zbytočne neničili, ale chránili. Človek si vo svojej pýche namýšľa, že je zvrchovaným pánom života na Zemi. Zabúda, že táto planéta je domovom aj rastlinám a živočíchom, aj celej prírode s jej lesmi a ostatnými ekosystémami. Bez rastlín a zvierat zahynie aj človek. Ba čo viac, už pri vyhynutí len niektorých druhov, napríklad včiel a iných opelovačov, nebude mať ani človek čo jesť. Človek je nakoniec tvor veľmi krehký.

Možno sa pýtate, čo môže jednotlivec urobiť preto, aby neprispieval k tejto už sa dejúcej katastrofe. Podľa vedcov sa nachádzame blízko bodu zlomu, za ktorým už nebude možné zrýchlené globálne otepľovanie a s ním súvisiace katastrofy zvrátiť.

Postrekmi a monokultúrnym hospodárením, to znamená osievaním obrovských plôch rovnakou plodinou, ako je napríklad repka, sme zapríčinili stratu druhovej rozmanitosti na poliach. Vytrhali sme kry a stromy, takzvané remízky, melioráciou sme odvodnili polia. Narušili sme ekosystémy, kde rôznorodosť rastlín umožňovala poskytnúť potravu mnohým druhom hmyzu

a spôsoby obrábania bez chemických hnojív podporovali vytváranie ďalšieho humusu. Prirodzený bohatý výskyt hmyzu na veľkých plochách umožňoval uživiť mnohé a rozmanité druhy vtáctva. V súčasnosti monokultúrne pestovanie tento cyklus veľmi ochudobnilo a vlastne zničilo vtákom potravinové zdroje. Zašlo to až tak ďaleko, že vtáky nemajú čo jesť už ani v lete. Mnohí ornitológovia ako náhradu za toto naše bezohľadné chovanie odporúčajú vtáčiky prikrmovať nielen v zime, ale po celý rok.

Čo teda môžeme spraviť v našich záhradkách pre včely, hmyz a vtáky? Teraz v zime môžeme vtáčiky prikrmovať semenami, ktoré majú olejnatý obsah a veľa energie, napríklad snečnica, mak, ľanové semienka. Vtákom škodia zvyšky varenej potraviny či suché pečivo, môžu po ich požití uhynúť. Malé vtáčiky majú obrovský povrch tela prepočítaný na hmotnosť a ich tepelné straty sú také veľké, že za mrazivej noci môžu stratiť až 25 % hmotnosti. Pokiaľ si energiu cez deň nedoplnia, zahynú. Počas vegetačného obdobia najlepšie prispejeme k biodiverzite v svojej záhrade tým, že nebudeme používať chemické postrekmi. V ostatných rokoch sa dajú v škólkach kúpiť vysoko odolné druhy ovocných stromov a viniča, ktoré nepotrebujú chemické ošetrovanie. Burinu môžeme v malom radšej poliať teplým octom, vošky pojedia rozmnožené predátory ako sú lienky a ich larvy, ktoré by sme spolu s voškami

postrekmi zničili. Pôdu v záhrade môžeme mulčovať kompostom alebo slamou či pokosenou trávou, zabraňuje to vyparovaniu vody a pod mulčom žije oveľa viac dážďoviek a pôdnych mikroorganizmov, ktoré pôdu zúrodňujú. Zeleninu môžeme siať a sadiť v kombináciách, ktoré sa majú rady a vzájomne sa ochraňujú pred škodcami. Vysádzaním pestrejšej palety kvetov a byliniek poskytujeme bohatšiu potravu včelám. Trávník nemusíme kosiť často, je dobre nechať niektoré plochy nepokosené a vykvitnúť v nich kvety alebo kosiť na striedačku. Tým poskytneme jedlo a úkryt hmyzu, ktorý inak hromadne vymiera. Pokiaľ necháte niekde vzadu v záhrade „divý kútik“, môžete si vybudovať hadník. Stačí nahádzať na kopy kamene, kam sa rady nasťahujú jašterice a užovky. Hady dokážu chytať hľadavce. Druhú kopy môžu tvoriť konáre a lístie, ktoré dobre poslúži ježkom. Jež vychytá niektorý hmyz, ako sú napríklad krtonôžky, ktorých sa záhradkári boja.

Pýtajme sa sami seba, čím všetkým môžeme prispieť k záchrane prírody. Určite sa dozvieme veľa nových informácií aj z literatúry, filmov a internetu, ale aj z rozhovorov s ľuďmi. V napĺňaní Božieho odkazu, aby sme sa starali o jeho stvorenie, sme v posledných rokoch prepadli. Urobiť nápravu bude stáť veľa úsilia. Z začať môžeme každý od seba.

(ilustrácia pixabay)

Všetko má aj lepšiu stránku

MIROSLAVA GREGUŠOVÁ

Vianoce sú nenávratne preč, Veľká noc ešte ďaleko a medzitým krutá realita. Okrem modlitby a sladkostí nám pomáha prežiť aj humor. Aj keď si mnohí neveriaci myslia, že v kostole sa len ticho sedí, je tam nuda a veriaci sú suchári, rozhodne to tak nie je. Keď som raz bola v kostole, zrazu začalo niečo na nás kvapkať. Ľudia sa mrvili v lavici, čo sa deje. Keď som sa pozrela hore nad seba, kde bol chór, videla som štvoro veľkých nevinných očí. Chlapci triafali sliny na naše hlavy a boli dosť úspešní. Keď to zistila ich mama, bolo po zábave, a štvorroční anjelici, asi tak skoro na túto omšu nezabudnú. Jeden známy, neveriaci, bol pozvaný na nejakú slávnosť spojenú so sv. omšou. Mal trocha obavy, ako to dopadne, keď on do kostola nechodí. Keď sme sa stretli, celý nadšený hovoril, ako mu všetci podávali ruky a usmievali sa na neho. Ruky mu podávali na znak pokoja. On to síce nevedel, ale odvtedy má lepšiu mienku o kresťanoch. Všetko má však svoje hranice a humor určite tiež. Tak ho využívajme pre radosť a dobro iných. Patrónom humoru je sv. Tomáš Morus a tu je jeho modlitba:

Daj mi, Pane, zdravie tela a s ním zdravý rozum, aby som ho zachoval čo najlepšie.

Daj mi svätú dušu, Pane, ktorá ukáže mojim očiam všetko to, čo je dobré a čisté, aby sa netriasla pred hriechom, ale našla spôsob, ako všetky veci uviesť do súladu.

Daj mi, Pane, dušu, ktorej je cudzí zármutok, ktorá nepozná nárek, vzdychanie a bedákanie.

Nedopusť, aby ma príliš vzázovalo to, čo sa volá „ja“ a chce sa vždy rozpínať a vyvyšovať.

Daj mi, Pane, dobrú náladu,

daj mi milosť porozumieť žartu, aby som zakúsil trochu šťastia na tejto zemi a vedel ho rozdávať druhým. Amen.

Zomrie černochoch a dostane sa k sv. Petrovi. Sv. Peter sa ho pýta: „Ako sa voláš?“ Černochoch v obave, že v nebi sú rasisti, povie: „Leonardo Di Caprio.“ Sv. Peter kukne dobre na neho a ešte raz sa ho spýta, ako sa volá. Černochoch znova, že je „Leonardo Di Caprio.“ Sv. Peter vytiahne mobil a volá Ježišovi: „Počúvaj, šéfe, ten Titanic sa potopil alebo zhorel?“

Rodina spokojne večeria. Zrazu niekto zazvoní. Otec sa zdvihne a ide otvoriť. Vo dverách stojí zubatá s kosou. Otec sa vrhne na kolena a prosíka: „Mám len 35 a dve malé deti...! Zubatá mu odpovedá: „Uhni, idem si po škrečka!“

„Ste veriaci?“

„Nie, som ateista.“

„Naozaj?“

„Ako že je Boh nado mnou!“

Farský časopis Smolenický posol. Vydáva Rímskokatolícky farský úrad v Smoleniciach.

Redakčná rada: Emília Bihariová (in memoriam), Miroslava Gregušová, Marianna Hudcovičová, Darina Jajcayová, Ján Jakubec, Ivana Janáčková, Vladimír Kiš, Júlia Rakovská, Ivana Štibráná.

Cenzor: Vladimír Kiš

S cirkevným schválením Arcibiskupského úradu v Trnave, dňa 10. decembra 2013, č. 8976/13. NIHIL OBSTAT.

Štatistiky

VLADIMÍR KIŠ

Krsty

24. 11. 2019	Sofia Fridrichová
08. 12. 2019	Alexandra Kollárová
19. 01. 2020	Melánia Pillárová
02. 02. 2020	Marína Mária Slovákova

Sobáše

26. 11. 2019	Tomáš Hrdlička (Smolenice) a Miriam Cisárová (Horné Orešany)
30. 11. 2019	Roman Markech (Nitra) a Mária Zajacová r. Čierna (Vráble)

Pohreby

13. 11. 2019	Mária Kučerová r. Stoličná (1948)
20. 11. 2019	Ludmila Vrátna r. Vrtochová (1927)
05. 12. 2019	Edita Adamcová r. Viskupičová (1953)
31. 12. 2019	Kristína Hečková (1987)
21. 01. 2020	Emilián Demovič (1941)
22. 01. 2020	Štefan Kučera (1947)

Cirkev nie je spolok dokonalých

ZDROJ INTERNET,
UPRAVILA DÁRIA JAJCAYOVÁ

Mladý muž príde ku kňazovi a hovorí: „Prosím, otče, už nebudem chodiť do kostola!“ Kňaz sa pýta: „Áno? Môžete mi povedať, prečo?“ Mladý muž odpovedá: „Och, otče, tu vidím ženu, ktorá zle hovorí o inej žene, obe hovoria o mužovi, ktorý zle prečítal čítanie, ďalší hovoria o rozdelenom, falošne spievajúcom zbore spevákov, iní o ľudoch, ktorí si prezerajú svoje správy v mobile počas omše, nehovoriac o ich povýšeneckom a egoistickom správaní mimo kostola...“ Kňaz odpovedá: „Máte pravdu. Ale skôr, ako deť nitívne opustíte Cirkev, bol by som rád, aby ste mi urobili láskavosť: vezmite si pohár vody a trikrát s ním obídte kostol bez toho, aby ste spadli alebo rozliali vodu v pohári. Potom môžete spokojne opustiť Cirkev.“ „To je jednoduché!“ zvolá mladý muž. Urobil tri kolá s pohárom vody, vrátil sa ku kňazovi a povedal: „Hoto-vo, tu máte svoj pohár vody.“ Kňaz sa muža opýtal: „Keď ste obchádzali kostol s pohárom vody, všimli ste si, že by sa nejaká žena o iných zle vyjadrovala?“ „Nie.“ „Videli ste ľudí, ktorí sú ľahostajní voči ostatným v kostole či v Cirkvi?“ „Nie.“ „Pochopili ste, prečo ste si nič z toho nevšimli? Pretože ste sa sústredili na pohár vo svojich rukách, aby ste ho nerozbili a nevyliali z neho vodu. Viete... je to podobné aj v našich životoch. Keď sú naše srdcia zamerané na Krista, nemáme čas sledovať chyby druhých. Ten, kto odíde z Cirkvi kvôli chybám iných ľudí, do nej nikdy neprichádzal kvôli Ježišovi.“